

29.12.2019

1. neděle po Vánocích

Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží, dar a společenství Ducha svatého se všemi námi! Amen.
„Požehnaný, který přichází v Hospodinově jménu. Žehnáme vám z Hospodinova domu.“
Ž 118,25

Píseň 534 *Ó Bože, spáso zašlých dob*

Modlitba: Hospodine, svatý Bože a náš Otče v Ježíši Kristu, děkujeme ti za všechny dny svého života, děkujeme ti za to krásné, dobré, za naše blízké, za hudbu, zpěv, přírodu, za vše, čím se těší náš zrak i sluch, děkujeme za společenství víry, za dnešní shromáždění, v němž tebe smíme oslavovat a společně se posilovat ve víře a naději. Děkujeme ti také za chvíle úzkosti, tísně, obav, děkujeme ti i za to, čemu nerozumíme, děkujeme ti, že i tehdy jsi s námi a při nás. A pokud jsme se cítili opuštěni a zapomenuti tebou, tak nejspíš jen proto, že jsme tě nedokázali spatřit, zavolat, na tebe se spolehnout. Pane, i když máme všelijaké obavy z budoucnosti, tuto víru v tebe si chceme podržet. Prosíme tě, pomáhej nám při tom. Neopouštěj nás, neboť na tobě všechno v našem životě záleží. Amen

Čtení: Mt 5,1-12

Píseň 373 *Ó sešli Ducha svého*

Text: Ž 84,5-6 Kázání:

Zanedlouho si budeme vzájemně přát do nového roku: mnoho štěstí, pevné zdraví a pracovní úspěchy. PF 2020. Požehnaný nový rok. A další podobné. Abych se přiznal, často si z těch přání nemůžu vybrat. Jistěže bych chtěl všem, a zvláště těm, které mám rád, přát to nejlepší, ale co je tím nejlepším a jak to vyjádřit? Když přeju štěstí, co tím myslím? Někdy přeju štěstí možná s rozpaky, že vlastně nevím, co jiného říci, někdy s upřímným zájmem o druhého, aby se měl dobře, aby se mu dobře dařilo, aby se mu nic zlého nepřihodilo.

Mít štěstí znamená hlavně nemít smůlu? Máme štěstí, když se nám vyhýbají nehody, průšvihy, nemoci, úrazy, rozepře? Anebo mít štěstí znamená něco navíc - mít úspěch, zamilovat se, vyhrát ve sportce? Anebo se tím spíš myslí – abys byl šťastný? To už tolik nezáleží na tom, jestli se vnějšně všechno daří, ale jde spíš o stav mysli, stav ducha. Buď šťastný! Co když je to postoj k životu, pro který se rozhodují? (Někdy se mi zdá, že jsou lidé, kteří za žádných okolností nesmějí být šťastní. I kdyby se dělo cokoli, oni si vždycky budou stěžovat. Jako kdyby to tak chtěli. Jde to i naopak? Nenechat si to vzít, že jsem vlastně šťastný?)

Rozhodně bych nechtěl přát štěstí jenom jako frázi. Jistěže každému přeju, aby se mu vyhýbalo neštěstí. Ale přitom tuším, že takové věci přicházejí, ať chceme či nechceme. Patří k životu. Když přeju štěstí, nechtěl bych být pochopen tak, že chci nějak pominout složitost života a vyhnout se jeho bolestem - anebo se tvářit, jako že bolesti neexistují. Proto možná s takovými rozpaky vyslovuji a přijímám přání mít štěstí.

A také si myslím, že náš život není a nebude lepší tím, když bude probíhat příliš snadno. Jako bych se bál, že přílišné štěstí, jakási životní snadnost a lehkost je až nebezpečná tím, jak nás může zaslepit, otupit, třeba vůči utrpení druhých. Tedy, tohle bych asi chtěl přát: abychom v různých životních situacích nepropadali panice, neztráceli hlavu a byli svým způsobem šťastní. Být šťastný i v mále, netrápit se zbytečně, se vztyčenou hlavou snášet neúspěchy. Nenaříkat na stáří, nezoufat si, že mi utekl výhodný kšeft, nezávidět. To je vzácný životní postoj, vpravdě dar.

Ale uvědomuji si, že hledat takto své štěstí má svoje meze. A bylo by velmi necitlivé říkat "neber si to" a "o nic nejde" někomu, kdo má třeba nemocné dítě nebo kdo ztratil svého blízkého anebo komu od základů vyhořel dům. Anebo být takhle šťastný, když před našimi branami, před hradbami pevnosti Evropy se tísní desetitisíce ubohých běženců...

Bible, zdá se, se o nějaké štěstí moc nezajímá. Výraz „šťastný člověk“ se tam vůbec nevyskytuje. Ale bibličtí svědkové projevují radost, štěstí. Když někdo jásá v Hospodinu, chválí Pána Boha,

dobrořeči celou duší, tak asi nebude v nějaké hluboké depresi. A přání zdaru a štěstí se asi nejspíš blíží biblickým výrokům, kterým říkáme blahoslavenství. Blaze tomu..., blaze člověku... „Blaze těm, kdo bydlí ve tvém domě, mohou tě zde vždycky chválit. Blaze člověku, jenž sílu hledá v tobě, těm, kteří se vydávají na pouť.“ Tahle dvě blahoslavenství jsem vybral poněkud nahodile, ale jsou příznačná v tom, že ono blaho či štěstí člověka je svázáno s Bohem. Možná je Bůh právě tím, kdo dává sílu udržet si vnitřní klid, pevnost, víru tváří v tvář nejrůznějším vnějším zvrátům. A Ježíšova blahoslavenství do toho vnášejí ještě vztah k bližním. To, když mluví o těch, kdo žízněji a hladověji po spravedlnosti, anebo o těch, kdo tvoří pokoj. Že by štěstí souviselo s tím, co dokážeme udělat pro druhé?

Takovým specificky křesťanským přáním je požehnaný nový rok. Rozumí se tím Boží požehnání. Kéž vám Bůh žehná. Není to špatné přání. Vždyť Boží požehnání zahrnuje vše myslitelné i nemyslitelné dobré. Vše skutečně podstatné. Vše, co jest, bere život a zdar od Hospodina, svatého a nade vše vyvýšeného Boha. A jistě se tím nemíní nic povrchního, žádné laciné sobecké štěstíčko.

A přece se mi takové přání nesnadno vypouští z úst. Právě protože jde o Boží požehnání, které přichází od Něho samého, z jeho svobodného rozhodnutí. Jeho požehnání já nerozdávám - dokonce ani jakožto farář - nemám ho prostě po kapsách jako bonbóny.

O Boží požehnání prosíme, pro druhé ho vyprošujeme, vyslovujeme slova Božího požehnání s vírou v jeho zaslíbení, že on každého člověka má rád, volá ho, hledá ho a myslí na jeho dobré.

Jenomže měřítko toho vskutku dobrého určuje sám Bůh. A člověku se to často jeví jinak. V celé řadě biblických příběhů můžeme vidět, jak se Boží požehnání naplňuje jinak, než očekávají ti, kterých se týká. Abraham, Jákob, Josef - jakých překvapení se na své životní pouti vybaveni Hospodinovým požehnáním dočkali. Tyto příběhy nás učí jistě opatrnosti, když prožíváme své pocity - ať už jsou to pocity vítězství a triumfu nebo zklamání a křivdy. Biblické příběhy nás učí věci vidět v dlouhodobější perspektivě a jejich hodnocení v závislosti na Božích očích. Cesta toho požehnaného, který přichází ve jménu Páně, cesta Kristova byla trnitá. Podle našich běžných měřítek spíše nešťastná. Ale jestliže se s ní seznámíme blíže, uvěříme-li jí, jdeme-li po ní, pak se nám stává náhle cestou pravou, pravdivou - a ač spojena s bolestí, sebezapřením a nepohodlím, přece je cestou požehnanou, tedy blahoslavenou a vysloveně šťastnou.

Klasické aronské požehnání, které často zaznívá ke konci našich bohoslužeb, začíná příslibem ochrany. Hospodin tě bude chránit ode všeho zlého. Z biblických příběhů však vyrozumíváme, že Hospodin neodstraňuje zlo ze světa, abychom se s ním vůbec nesetkali, nýbrž chrání nás, abychom mu nepodlehli. Abychom strachem, hříchem a smrtí nebyli zcela pohlaceni, ochromeni. Abychom si nenechali ničím zlým vzít víru v pravdu, z níž všechno živé a všechna naděje na život vychází. Smíme také věřit, že Boží požehnání chrání naše srdce, aby neztučnělo a nezarostlo sebespokojeným sádlem, abychom nebyli hluší a slepí k bolestem druhých i všeho stvoření.

Pod Boží ochranou vzniká svobodný prostor. Požehnání je rozšiřováním duše, požehnání nesnáší malou netolerantní mysl, strachem sevřené útroby ani scvrklé nemilující srdce. Požehnání je rozšiřováním duše, jde dál, je nakažlivé. Vy požehnaní se stáváte požehnaním. A to je dobrá zpráva: co si nemůžeme dávat sami, můžeme dávat druhým. Mnoho štěstí a požehnaný nový rok! Amen.

Píseň (Svítá) 186 *Moc předivná*

Ohlášky + sbírka

Píseň (Svítá) 286 *Rok za rokem*

Přímluvná modlitba + Otče náš

Poslání: Ko 2,6-7

Požehnání Nu 6,24-26

Píseň 549 *Chvaliž Hospodina*